

ENVIRONMENTAL & SOCIAL PROBLEMS:

The related political and economic factors are not only destroying the rainforests but also creating environmental and social problems that are slowly but surely leading to the complete ruin of the traditional livelihood systems of the local people. Farmers are forced to abandon their land and become daily wage labourers; many resort to working for the logging businesses that are one of the biggest factors in the loss of their resources and way of life. As labourers their income is so meagre and unreliable that they can barely feed their families. Many, especially the youth, are leaving to seek jobs in the cities and in Thailand where they are exposed to human trafficking, grossly exploitative work conditions and drugs.

ထံရိုက်သုံးဒီးမိုက်ဂျီ၊ ဝဲကွတ်ဆတ်ဂိုက်သုတ်တဖန်နှင့် တမိုက်လဲလဲအမာဟားဂီဝဲတံစုၤထံသုတ်ပုၤဘဉ်. ဒုးဆိဉ်ထီဉ်စုၤကီးဝဲခိဉ်ယၢၤန့ဆၢဉ် ဒီးပုၤဂိုၤဝဲဆတ်ကိတ်ခဲတဖန် လဲအမာဟားဂီဝဲဒဉ်ပုၤလီၤကဝီၤဖိဆတ်လုၤဆိဉ်သးသမုၤအထုသန့တဖန် တဆိဘဉ်တဆိလၢၤလၢၤဆုဆုန့ဉ်လီၤ. ပုၤထုစံးဖိတဖန် ဘဉ်ဟံတုၤန့ဆုဉ်ကွၢ်ဆစံးအပုၤ, ဘဉ်ဆိတလဲက့ၤဆတ်လုၤဆိဉ်သးသမုၤဆုတံးမာလဲဆိဉ်တံး, ဒီးအဝဲသုဉ်ဆါကၢဘဉ်လဲမာတံးလၢတံးမာကၢသုဉ်အလီၤလီၤ. တံးမာကၢသုဉ်န့ဉ် မုၢ်တံးဂိုၤခိဉ်သုဉ်တခါလၢ အမာဟားဂီဝဲအဝဲသုဉ်ဆတ်ဆိဉ်ယၢၤ ဒီးဆတ်ဆိဉ်မုၢ်န့ဉ်လီၤ. ဆကျိဉ်စုတံးဖဲန့တဘဉ်လီၤဘဉ်စး ဒီးစုၤဝဲခိဉ်မးအထီ တလၢလၢကလုၤဆိဉ်အဟံဉ်ဖိလီၤဖိအဂီၢ်ဘဉ်. ပုၤဆါကၢ, လီၤဆိဒဉ်တံး ပုၤသးစံးတဖန် ဘဉ်ဟးမာတံးလၢဝုၤပုၤ, တနီၤလဲၤဆုကီၢ်ကွၢ်တဲဉ်, ဒီးအဝဲသုဉ်ဘဉ်တံးနီဉ်ဒီးတံးကွၢ်လဲၤမာကၢပုၤကုပုၤကညီ, တံးမာဆိဉ်ကုၢ်တံးဆတ်မာ, ဒီးကသံဉ်မုၢ်ဘိုးဆတ်ဂိုၤကိတ်တဖန်န့ဉ်လီၤ.

ဝိဉ်မုဉ်လၢပၤထံးကဝီၤတနီၤလုၤဆိဉ်အသးသမုၤလၢတံးထၢဆါဆိဉ်တလးဆိလုၤတဖန်န့ဉ်လီၤ. ဘဉ်ဆဉ်မုၢ်လၢတံးကွၢ်လီၤကွၢ်တလးဆိထုဉ်တဖန်လၢကျဲးဆါဘိအထီ တလးဆိလုၤလၢတံးကထၢဆါအဂီၢ်န့ဉ် တံးလုၤဆါကိတ်ဝဲလီၤ. (ဖိလဲတံးဂီၢ်) ပုၤလီၤကဝီၤဖိလၢဘဉ်န့ဉ်လီၤမာတံးလၢတံးမာကၢသုဉ်တံးမာ.

